

MENSENHANDEL

GEBUIK BIJ
ELKE VORM VAN
HUISELIJK GEWELD
EN KINDER-
MISHANDELING
DE MELDCODE!

WAT IS MENSENHANDEL?

In Nederland verstaat men onder mensenhandel:

- **wat:** het werven (voor werk), vervoeren of huisvesten van iemand,
- **hoe:** met gebruik van dwang, geweld, misleiding, chantage of misbruik makende van een kwetsbare positie (zoals bij kinderen),
- **het doel:** iemands inkomsten afnemen of niet uitbetalen (*uitbuiting*).

Dit kan zich in de seksindustrie afspelen, maar ook in andere sectoren (zoals de (land)bouw, huishoudelijk werk of de criminaliteit (bijv. wietteelt / drugs dealen). Mensenhandel kan zich ook achter de voordeur afspelen. Er is een duidelijke link tussen huiselijk geweld en vrouwen die als zorg-aupair, mantelzorger of huishoudelijk werker worden uitgebuit. Zie voor een actueel overzicht van specifieke vormen van mensenhandel de website van [CoMensha](#). Mensenhandel kan over grenzen heen gebeuren of binnen Nederland ('binnenlandse mensenhandel'). Iemand slachtoffer maken kan tegenwoordig enorm snel gaan (onder andere door de digitalisering).

SIGNALEN:

HOE KAN IK ZIEN DAT IEMAND SLACHTOFFER IS?

Bij alle vormen van mensenhandel:

- er is meestal een begeleider bij de persoon
- vage uitleg voor verwondingen
- bedreiging (van het slachtoffer zelf of van familieleden)
- klachten door het werk (bijv. ongelukken bij werk in de bouw en meerdere zwangerschappen, abortussen, soa's of vaginale en genitale klachten zoals blaasontsteking bij sekswerk)
- psychosomatische klachten (psychische klachten die zich lichamelijk uiten)

- drugs-/alcoholverslaving
- tatoeages (vraag naar de betekenis en de manier waarop ze zijn geplaatst)

Mensenhandel binnen Nederland:

- wordt geïsoleerd van familie/vrienden + afhankelijkheid van ander
- wordt gehaald en gebracht door derden
- plotseling veel geld / andere kleding
- veranderingen in gedrag of uiterlijk
- afpersing (bijv. met filmpjes)
- verslechterende schoolprestaties

Mensenhandel over grenzen:

- wonen op de werkplek
- niet zelf reis geregeld
- opgebouwde 'schulden'
- partnergeweld
- niet zelfstandig naar buiten mogen
- paspoort niet in eigen bezit
- werkadres niet bekend
- ongedocumenteerd zijn
- informele arbeidsrelaties

RISICOFACTOREN:

WIE IS EXTRA KWETSBAAR VOOR DIT GEWELD?

Eerder slachtoffer van (seksueel) geweld, personen met psychische klachten, [LVB](#), afkomstig uit multiprobleem- of gebroken gezinnen, wees zijn, laag zelfbeeld, dakloosheid, voorgeschiedenis van geweld of trauma / jeugdhulpverleningsverleden, vluchteling/ongedocumenteerd zijn, armoede, makkelijk beïnvloedbaar zijn, leeftijd 12-24 jaar, LHBTI+.

FEITEN EN CIJFERS

- 88% van slachtoffers van mensenhandel bezoeken een zorgverlener tijdens de periode van uitbuiting: gebruik de [toolkit signalering medische professionals](#).
- Het aantal slachtoffers van mensenhandel in Nederland per jaar wordt geschat op 6.250.
- Dat is 6x meer dan het aantal [meldingen](#); veel mensenhandel is verborgen
- Een groot deel van de meldingen van binnenlandse mensenhandel gaat over (minderjarige) vrouwelijke slachtoffers van seksuele uitbuiting. Echter kunnen ook jongens/mannen slachtoffer zijn.
- Ook zijn er steeds meer signalen van criminele uitbuiting.
- Buitenlandse slachtoffers komen vaak uit Roemenië, Polen, Hongarije, Bulgarije en Nigeria en/of landen waar oorlog is.
- Zie voor recente cijfers de website van [CoMensha](#).
- Buitenlandse slachtoffers van mensenhandel hebben altijd recht op een tijdelijke verblijfsvergunning.
- Er zijn [opvangcentra](#) voor buitenlandse en binnenlandse slachtoffers.
- Zie voor organisaties www.wegwijzermensenhandel.nl

MENSENHANDEL

AANDACHTSPUNTEN VOOR DIT TYPE GEWELD BIJ HET DOORLOPEN VAN DE 5 STAPPEN IN DE MELDCODE

Bij elke vorm van huiselijk geweld en kindermishandeling dien je als professional de meldcode te gebruiken. Algemene meldcode richtlijnen (zoals de 5 stappen) staan niet op deze factsheet beschreven – bezoek daarvoor de link. Wél staan hier aandachtspunten specifiek voor deze vorm van geweld:

- Mensenhandelaren zijn vaak familieleden/vrienden/partners/bekenden (bij 68% van alle gevallen van mensenhandel in Nederland!)
- Spreek iemand alleen! indien nodig via een externe tolk
- Ook mannen worden slachtoffer, ook van seksuele uitbuiting
- Let extra op eigen veiligheid, die van het slachtoffer en diens familie
- Mensen zien zichzelf niet altijd als slachtoffer
- Mensenhandel en mensensmokkel zijn niet hetzelfde!
- Buitenlandse slachtoffers hebben vaak weinig kennis van hun rechten en weinig vertrouwen in de politie

ADVIES/MELDEN

Voor advies, melden of het regelen van opvang en/of andere hulp, bel:

- Veilig Thuis **0800 20 00**
- CoMensha **033 44 81 186**
- Zorgcoördinator – CoMensha
- meldarbeidsuitbuiting.nl

Bij acuut gevaar bel **112**

MENSENHANDEL

Dit bestand geeft een overzicht van organisaties die betrokken zijn geweest bij de ontwikkeling van de bijbehorende factsheet en van beschikbare achtergrondinformatie.

BETROKKEN ORGANISATIES

In het maken van deze factsheet over Mensenhandel voor professionals in alle beroepen die een Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling hanteren, hebben de volgende organisaties input geleverd:

- [CoMensha, het landelijk coördinatiecentrum tegen mensenhandel.](#)
- Augeo Foundation
- Bureau Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen
- Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM)
- FairWork
- GGD GHOR Nederland
- Nederlands Jeugdinstituut (NJI)

MEER INFORMATIE

De volgende websites geven meer informatie:

- www.comensha.nl
- www.fairwork.nu
- www.ckm.nl
- www.nationaalrapporteur.nl

